

Guía Docente				
Datos Identificativos				2020/21
Asignatura (*)	Socioloxía da educación		Código	652G02004
Titulación				
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	Castelán/Galego			
Modalidade docente	Híbrida			
Prerrequisitos				
Departamento	Socioloxía e Ciencias da Comunicación			
Coordinación	Vazquez Fernandez, Xose Gabriel	Correo electrónico	gabriel.vazquez@udc.es	
Profesorado	Rodríguez Barcón, Alberto Vazquez Fernandez, Xose Gabriel	Correo electrónico	alberto.barcon gabriel.vazquez@udc.es	
Web	www.udc.gal			
Descripción xeral	Básicamente, trátase de concebir a educación como un sistema en sí mesmo, coas súas correspondentes partes, elementos, funcións, organización, institucionalización, etc.; e que a súa vez forma parte do sistema social en xeral. Con esta materia o que se pretende é que o alumnado acade un grao de coñecemento e tamén concienciación e interiorización do proceso conformador da educación como fenómeno sociolóxico, co seu correspondente espazo, papel e funcións nas nosas sociedades. Tamén se trata dunha formación que persegue dotar de habilidades teórico prácticas ao seu alumnado sobre un ámbito tan importante como a educación, para que a integren tanto a nivel persoal como profesional.			

Plan de continxencia	<p>1. Modificacións nos contidos:</p> <p>? Non se realizarán cambios</p> <p>2. Metodoloxías:</p> <p>? Non se realizarán cambios</p> <p>*Metodoloxías docentes que se modifican</p> <p>? Ningunha</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado:</p> <p>? Correo electrónico: Diariamente. De uso para fazer consultas, solicitar encontros virtuais para resolver dúbidas e facer o seguimento dos traballos tutelados.</p> <p>? Moodle: Segundo as necesidades do alumando. Dispoñen de ?foros temáticos asociados aos módulos? da materia, para formular as consultas necesarias. Tamén hai ?foros de actividade específica? para desenvolver as ?Discusións dirixidas?, a través das que se se pon en práctica o desenvolvemento de contidos teóricos da materia.</p> <p>? Teams: Sesión semanal en gran grupo para o avance dos contidos teóricos e dos traballos tutelados na franxa horaria que ten asignada a materia no calendario de aulas da facultade.</p> <p>De 1 a 2 sesións semanais (ou mais segundo o demande o alumnado) en pequenos grupos (ate 6 persoas), para o seguimento e apoio na realización dos ?traballos tutelados?. Esta dinámica permite facer un seguimento normalizado e axustado ás necesidades da aprendizaxe do alumando para desenvolver o traballo da materia.</p> <p>4. Modificacións na avaliación:</p> <p>Traballos tutelados (100%): En relación cos traballos tutelados valorarase:</p> <p>? A adecuación metodolóxica das propostas de trabalho.</p> <p>- A profundidade do contenido.</p> <p>- O dominio das aplicacións utilizadas na elaboración das propostas socioeducativas.</p> <p>- O tratamento dunha lingua propia do contexto disciplinar.</p> <p>- A utilización de fontes documentais complementarias e actuais.</p> <p>- A presentación e a claridade da exposición.</p> <p>*Observacións de avaliación:</p> <p>Mantéñense as mesmas que figuran na guía docente, engadindo que:</p> <p>- O cómputo da asistencia se realizará respecto das sesións conectadas en Teams e, se é o caso, as que houbera de modo presencial ate o momento no que se suspendeu a actividade presencial.</p> <p>1. SITUACIÓNS:</p> <p>A) Alumnado con dedicación completa:</p> <p>Asistencia/participación nas actividades de clase mínima do 80%:</p> <p>a) Elaboración e presentación dos traballos (100%).</p> <p>B) Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, segundo establece a "NORMA QUE REGULA O RÉXIME DE DEDICACIÓN AO ESTUDIO DOS ESTUDANTES DE GRAO NA UDC (Arts. 2.3; 3.b e 4.5) (29/5/212):</p> <p>Asistencia/participación nas actividades de clase mínima do 60%:</p>
----------------------	--

a) Elaboración e presentación dos traballos (100%).

2. REQUISITOS PARA SUPERAR A MATERIA:

1. Asistir e participar regularmente nas actividades da clase.

2. Obter unha puntuación do 50% do peso de cada unha das partes obxecto de avaliación (traballos tutelados).

3. Entregar os traballos tutelados na data que se indique.

4. A oportunidade de xullo estará sometida a unha proba oral sobre os contidos da materia.

5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía:

- Non se realizarán cambios. Xa se priorizan na Guía os materiais de trabalho da maneira dixitalizada, formato ebook da Biblioteca. Tamén se reforzará os contidos con material en Moodle.

Código	Competencias / Resultados do título		
	Competencias / Resultados do título		
Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias / Resultados do título
Coñecer os principais debates teóricos e principais autores responsables de teorías sociolóxicas sobre a educación	A10 A14 A15 A23 A24	B16 B19 B21 B23	C6 C7
Coñecemento do sistema educativo dentro do sistema social	A2 A6 A9 A11	B15 B18	
Coñecer as principais correntes e debates sociais entorno á educación no século XXI	A10 A23	B15 B22 B24	C4
Coñecemento e comprensión das funcións sociais da educación.	A6 A9 A10	B15 B16 B21	C4 C8
Aplicar de forma inicial técnicas de investigación social para a recollida e análise da información	A9	B15 B22 B25	C6 C8
Aplicación dos coñecementos manexados á realidade social nas súas diferentes manifestacións, para acadar a perspectiva da mesma desde o ámbito da educación.	A2 A11 A13 A23	B15 B16 B21 B22 B23 B24 B25	C6 C8
Análise de contidos do sistema educativo	A9 A10 A13 A14 A15 A23 A24	B15 B16 B18 B21 B23 B24 B25	C4 C6 C7 C8
Síntese dos coñecementos teóricos e do estudo empírico da realidade social en relación coa educación	A9 A10 A15 A23	B15 B16 B19 B22 B23 B24 B25	C4 C6 C8

Avaliación do sistema educativo, así como das súas implicacións tanto a nivel social como persoal	A9 A10 A15 A23 B15 B16 B18 B19 C6 C8 B21 B22 B23 B24 B25
---	--

Contidos	
Temas	Subtemas
Bloque 1 Concepto sociológico de Educación	1.1. Definición sociológica de educación 1.2. Historia da educación 1.3. Educare e educere 1.4. A educación como un feito social e como un fenómeno sociológico 1.5. O sistema educativo dentro do sistema social
Bloque 2 Fontes e referencias da educación: o proceso de socialización	2.1. A constitución da sociedade e dos individuos 2.2. Análise sociológico das estruturas, as relacións e das institucións sociais. 2.3. Análise sociológico sobre a sociedade do coñecemento, da información e da comunicación. 2.4. Estudio sociológico dos estilos de vida, do consumo e da sostenibilidade. 2.5. La naturaleza como fuente de educación.
Bloque 3 Funcións sociais da educación	3.1. Función de reproducción social 3.2. Función de cambio social 3.3. Reformas e cambios educativos 3.4. Desigualdades sociais en base a xénero, clase social, etnia, cultura, identidade, etc. 3.5. Análise sociológico sobre o impacto social dos fenómenos da inmigración humana.
Bloque 4 Formas da educación: o seu proceso de regulación	4.1. Educación formal 4.2. Educación informal 4.3. Educación non formal 4.4. A organización escolar: formal e informal
Bloque 5 Actores e roles principais na educación	5.1. Estudio sociológico da estructura e función das escolas e das organizacións educativas na sociedade actual 5.2. Os axentes educativos: - A familia e a comunidade - Institucións sociais - A función do maestro e profesores - Alumnos 5.3. Socioloxía da interacción no aula 5.4. Socioloxía da infancia e da adolescencia.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A9 A11 A24 B15 B25 C6	2	2	4

Sesión maxistral	A10 A24	13	19	32
Traballos tutelados	A9 A23 B15 B22 B25 C7	15	20	35
Discusión dirixida	A2 A11 A13 A14 B16 B21 B23 B24 C4 C6 C8	5	0	5
Debate virtual	A2 A6 A11 A13 A23 A24 B15 B18 B19 B22 B24 C4 C6 C8	0	5	5
Foro virtual	A6 A9 A11 B15 B18	0	5	5
Prácticas a través de TIC	A2 A6 A11 A24 B19 B25 C6 C8	0	10	10
Análise de fontes documentais	A13 B22 B25 C6 C7 C8	5	20	25
Lecturas	A9 A10 A14 A15 A24 B23 B24 C6 C7 C8	0	25	25
Solución de problemas	A2 A6 A10 A11 B18 B24	1	2	3
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Actividades iniciais	O curso iniciarase coas instruccións e formas de levalo a cabo. Para o cal, tanto o modelo como as pautas da docencia repetiranse ata que quede clara e operativa a mecánica da impartición da materia.
Sesión maxistral	Explicación por parte do profesor dos contidos teórico/prácticos xerais, más suliñables e necesarios para comprender os bloques e temas da materia de Socioloxía da Educación, así como para levar a cabo os traballos tutelados.
Traballos tutelados	O contido da materia abórdase mediante traballos de búsqueda de información por parte do alumnado, que terá temporalidade semanal en base ao contido explicitado ou que toque abordar na mesma. Estas partes ou traballos terán un calendario de entregas, mediante a plataforma Moodle.
Discusión dirixida	Tanto para a explicitación dos contidos da materia como para a parte práctica da mesma mediante a realización dos correspondientes traballos, o plantexamento do curso trata de manter unha canle aberta tanto para as consultas, preguntas ou dúbidas que poda ter o alumnado como para as súas aportacións, consideracións, opinións e demáis cuestións ou contidos que podan constituir a materia.
Debate virtual	Na medida que sexa posible e permita o desenvolvemento dos contidos e as ferramentas de comunicación, tratarase de levar os contidos a unha plataforma para o seu debate colectivo.
Foro virtual	Durante o curso estará abierto un foro para o plantexamento de calquera cuestión relacionada co mesmo e, sobre todo, os seus contidos.
Prácticas a través de TIC	O desenvolvemento do curso precisa do emprego das TICs para todo e en todo momento.
Análise de fontes documentais	Os traballos tutelados implican a procura, lectura e análise de fontes documentais para a elaboración dos mesmos.
Lecturas	Procurarase fazer fincapé nas lecturas por parte do alumnado sobre obras significativas e relevantes para a comprensión da materia impartida.
Solución de problemas	Durante o curso estará permanentemente aberta e dispoñible a plataforma para a resolución de calquer problema que poida xurdir.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción

Traballos tutelados	As clases son eminentemente prácticas, polo que os estudiantes desenvolven o contenido e coñecemento da materia especialmente a través do trabajo individual, da investigación documental e a súa participación nos temas tratados, así como nas entregas periódicas a realizar (máis titorías, lecturas, debates, etc.).
Solución de problemas	
Foro virtual	Por ello, tanto el contenido teórico como las actividades que se desarrollarán en la parte práctica implican una estrecha colaboración entre el alumnado y el profesor como guía; ya que en esta materia las horas de prácticas dedícanse principalmente a preparación e seguimiento del trabajo por parte de los estudiantes, así como a otras cuestiones relacionadas con la materia.
Lecturas	
Análise de fontes documentais	
Prácticas a través de TIC	Para estudiantes con reconocimiento de dedicación a tiempo parcial e exención académica de evaluación continua, acordaránse en el inicio del curso titorías compatibles con su dedicación. En caso de las primeras o/ou segundas oportunidades que no correspondan a evaluación continua, los criterios de evaluación reixerán segundo a realización de una prueba oral o escrita, segundo el número de alumnos y las circunstancias; prueba en la que se incluirán preguntas teóricas y prácticas en las que los estudiantes deberán demostrar que adquirieron las competencias y los resultados de aprendizaje de la materia.

Avaliación

Metodologías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Traballos tutelados	A9 A23 B15 B22 B25 C7	A lo largo del curso, semana a semana, habrá que elaborar un trabajo sobre el tema o contenido correspondiente, el cual deberá ser entregado a través de la plataforma Moodle. Las entregas periódicas tendrán carácter obligatorio y, tanto sus contenidos como entregas serán tenidas en cuenta para evaluar el seguimiento y cumplimiento de la materia.	30
Sesión magistral	A10 A24	Los contenidos explicitados en la exposición de los temas en las clases durante las sesiones magistrales serán evaluados y tenidos en cuenta en los trabajos tutorados en los que se planifica y evalúa la materia.	20
Discusión dirigida	A2 A11 A13 A14 B16 B21 B23 B24 C4 C6 C8	Trátase de agudizar el razonamiento crítico en esta materia y utilizar las categorías de análisis planteadas en cada sesión dedicada a los temas de discusión. Esta parte de asignatura intentará medir o evaluar la participación, implicación e interés del alumnado.	5
Debate virtual	A2 A6 A11 A13 A23 A24 B15 B18 B19 B22 B24 C4 C6 C8	En medida lo posible y que permita tanto las TICs como el desarrollo del curso, procurarse desarrollar debates en grupo no valorándose la participación nosotros mismos en relación con la materia. Como no es segura su realización, la calificación incluirá en el apartado de "Discusión dirigida".	0
Lecturas	A9 A10 A14 A15 A24 B23 B24 C6 C7 C8	Las lecturas deberán reflexionarse en los trabajos tutorados, tanto en lo que respecta a la conformación de contenidos como de referencias. Además, a lo largo del curso se recomendarán varias lecturas, dependiendo su obligatoriedad de disponibilidad de tiempo que permita la planificación de las demás metodologías.	15
Analise de fontes documentais	A13 B22 B25 C6 C7 C8	Esta es una parte o componente principal para conformar adecuadamente los contenidos de los trabajos tutorados, ya que evalúa la búsqueda, interés, intensidad y profundidad en el análisis de las fuentes de información y documentales. Por lo que su evaluación es fundamental para los trabajos tutorados.	30
Prácticas a través de TIC	A2 A6 A11 A24 B19 B25 C6 C8	El empleo de las TICs va a ser necesario, ya que su manejo o dominio contará en la hora de realización de los trabajos y las demás metodologías en las que se evalúa la materia. Es decir, este no es un apartado de evaluación específica sino que se evaluará reflejada en otros.	0

Observacións avaliación

Esta materia está plantexada para ser cursada mediante a participación por parte do alumnado na investigación e elaboración de contidos, análises, etc. Asemeiso, trátase dunha avaliação continua. Polo tanto, a súa planificación e desenvolvemento céñtrase no segmento a través dos traballos que deben desenvolverse semana a semana, en base aos contidos da materia, e que deben entregarse a través da plataforma Moodle. Sendo por tanto o seguimiento, participación, realización e entrega dos traballos os pilares do curso.

Entenderase por avaliação suficiente para superar a materia na súa primeira convocatoria ordinaria obter un 50% entre as metodoloxías descritas.

Esta avaliação é específica para a primeira convocatoria ordinaria da asignatura, é dicir, aquela constituída por unha avaliação continua.

Para o resto de casos e convocatorias haberá unha proba ou examen (oral ou escrita), no que ademáis dos contidos teóricos se inclúe un soplado de carácter práctico.

O traballo participativo so será válido para a primeira convocatoria e a súa correspondente avaliação continua. Para o resto de convocatorias que non sexan á primeira ordinaria, non se gardan puntuacións nin traballos ou probas anteriores.

Fontes de información

Bibliografía básica	<p>- Fernández Palomares Francisco (2003). Sociología de la educación. Madrid: Pearson.</p> <p>- Guerrero Serón, Antonio (1996). Manual de sociología de la educación. Madrid: Síntesis</p> <p>OUTROS MANUAIS: - Durkheim, Emile (1996): Educación y sociología. , Barcelona: Editorial Península.- Gómez Jaldón, Celestino (2005): Sociología de la educación. Madrid: Pirámide.- González Radio, Vicente (1998). El futuro de su presente: Análisis de una Autopercepción. A Coruña: CESUGA.- Guerrero Serón, Antonio (2003): Enseñanza y sociedad: el conocimiento sociológico de la educación. Madrid: Siglo veintiuno.PARA O BLOQUE 1: CONCEPCIÓN DA EDUCACIÓN- Gutiérrez Zuluaga, Isabel: Historia de la educación. Madrid: Narcea, 1972- Negrín Fajardo, Olegario: Historia de la educación. Madrid: Centro de Estudio Ramón Areces, 2009.PARA O BLOQUE 2: FUENTES DA EDUCACIÓN- Rousseau, Jean-Jacques: Emilio ou Da educación. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela; [Madrid?] : Fundación BBVA, [2006]- Durkheim, Emile: Educación como socialización. Salamanca: Sígueme, 1976.PARA O BLOQUE 3: FUNCIONES DA EDUCACIÓN- Freire, Paulo: Educación y cambio. Buenos Aires: Galerna, 2002.- Bourdieu, Pierre: Las estrategias de la reproducción social. Buenos Aires: Siglo Veintiuno, 2011.PARA O BLOQUE 4: FORMAS DA EDUCACIÓN- Coombs, Philip H.: La Crisis mundial de la educación perspectivas actuales. Madrid : Santillana, D.L. 1986.-Coombs, Philip H.: La Lucha contra la pobreza rural estudio preparado para el Banco Mundial por el Consejo Internacional para el Desarrollo de la Educación. Madrid: Tecnos, D.L. 1975PARA O BLOQUE 5: ACTORES DA EDUCACIÓN- Harris, Judith Rich: The nurture assumption: why children turn out the way they do. London: Bloomsbury, [1999]- García Aretio, Lorenzo: Claves para la educación : actores, agentes y escenarios en la sociedad actual. Madrid: UNED, [2009]</p>
Bibliografía complementaria	Almarcha, Amparo: "Cien años de la sociología de la educación en España: 1877-1977". En REIS, 2, 115-148. Alonso Hinojal, I.: Educación y Sociedad. Las Sociologías de la Educación. CIS. 1991.Collins, Randall: La Sociedad credencialista: sociología histórica de la educación y de la estratificación. Madrid : Akal, [1989]Comenius, Johann Amos: Didáctica magna. Madrid: Reus, D.L. 1971Hernando Calvo, Alfredo: Viaje a la escuela del Siglo XXI. Así trabajan los colegios más innovadores del mundo. Fundación Telefónica; Madrid, (2015)Pinker, Steven: La tabla rasa la negación moderna de la naturaleza humana. Barcelona: Paidós, [2003]

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Historia da educación/652G03011

Educación multicultural/652G03013

Antropoloxía da educación/652G03029

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Teoría da educación/652G03001

Pedagogía social/652G03006

Avaliación e diagnóstico de necesidades socioeducativas/652G03039

Materias que continúan o temario

Deseño e desenvolvemento da acción socioeducativa/652G03002

Animación e xestión sociocultural/652G03017

Dinámicas de comunicación e colaboración na acción socioeducativa/652G03020

Observacións

Recoméndase enviar os traballos telematicamente e, de non ser; posible, non utilizar plásticos, elixir a impresión a dobre cara, empregar papel reciclado e evitar imprimir borradores.Débese fazer un uso sustentable dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural.Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías